

สภค.	๑๙๘/๕๘	๖๔๗๐๑
วันที่	๑๐๐๙๕๘	สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
เวลา	๑๙๓๕๙	ที่ ๑๔๐๘๘ ศึก ✓
		วันที่ ๐ ก.ค. ๒๕๕๘ ๑๙.๓๐

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๑๘๐๘.๔/๙๗๙

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๕๐๖/๑๔๙๒๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘
 ๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๑๖๐๕/๕๗๓๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๐
 ๓. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๕๐๖/๑๖๗๑๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาหนังสือกรมทางหลวง ด่วนที่สุด ที่ คค ๑๖๓๗/๘๕๔๙ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗
 ด่วนที่สุด ที่ คค ๑๖๓๗.๔/๗๗๒๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พร้อมทั้งเอกสารรายงานสรุปรายละเอียดโครงการและแนวทางการลงทุนทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา
 ๓. สำเนาหนังสือกรมทางหลวง ด่วนที่สุดที่ คค ๑๖๓๗/๓๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘
 ๔. แบบตรวจสอบเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี (Checklist)

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กระทรวงคมนาคมได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวง มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) ได้เห็นชอบให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีส่งคืน เรื่องดังกล่าวให้กระทรวงคมนาคมรับไปดำเนินการตามความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการในกระบวนการขอศาลปกครองให้สิ้นสุดก่อนจึงเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมโดยกรมทางหลวงได้จัดทำคำชี้แจงตามประเต็นความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวแล้ว กระทรวงคมนาคมจึงขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวง มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) การเริ่มโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ของส่วนราชการ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการ (กระทรวงคมนาคม) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

/ทั้งนี้...

พื้นที่ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานท้องที่ที่เกี่ยวข้อง

๑.๑.๑ มติคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานท้องที่ที่เกี่ยวข้อง วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เห็นชอบหลักการของแผนแม่บท การก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง โดยให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการต่อไปได้ตามที่เสนอ และให้รับความเห็น และข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจไปพิจารณาดำเนินการด้วย เนื่องจากการดำเนินโครงการ ตามแผนแม่บทดังกล่าวต้องใช้เงินลงทุนสูง จึงเห็นควรชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับ แผนการดำเนินงานระยะยาว ๒๐ ปี ซึ่งจะใช้เงินทุนเฉลี่ยปีละประมาณ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ตามรูปแบบการลงทุน รัฐลงทุนทั้งโครงการ หรือรัฐร่วมลงทุนกับเอกชน โดยไม่ได้มีการทำสัญญา ก่อสร้างให้เสร็จสิ้นทุกโครงการ ภายใต้รัฐบาลเดียว และจะใช้หลักการการลงทุนที่คุ้มทุน โดยการเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทาง ส่วนการเวนคืนที่ดิน ควรพิจารณา กันเป็นที่ไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อพัฒนาระบบน้ำ甘蔗 และระบบขนส่งสินค้าควบคู่กับเส้นทางที่จะก่อสร้าง ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง เพื่อประโยชน์ในการคมนาคมของมวลชน เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้ง ช่วยลดปริมาณ การขนส่งทางรถยนต์ในอนาคตด้วย

๑.๑.๒ มติคณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานท้องที่ที่เกี่ยวข้อง วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบในหลักการ ครอบคลุมศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย (พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๖๕) เพื่อให้หน่วยงาน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาในการจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ในระยะต่อไป ซึ่งมีแผนงานการเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศไทย และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมุ่งเน้นการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองในเส้นทางที่มีความจำเป็น ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้จัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่ง ระยะเร่งด่วน พ.ศ. ๒๕๔๘ (Action Plan) โดยจะเร่งรัดดำเนินโครงการ ก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ – ๓

๑.๒ ผลการดำเนินการ

กรมทางหลวงได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ซึ่งการศึกษาแล้วเสร็จ ทั้งนี้ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ของโครงการ ได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ รวมทั้ง กรมทางหลวงได้ดำเนินการ สำรวจและออกแบบรายละเอียดแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๑ ส่วนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน พระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในบริเวณที่ที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน-นครราชสีมา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๒ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒

๒. เหตุผลความจำเป็นและความเร่งด่วนที่ต้องเสนอคณะกรรมการพัฒนา

โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวง เป็นโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ที่มีวงเงินสูงมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) การริเริ่ม

โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของส่วนราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

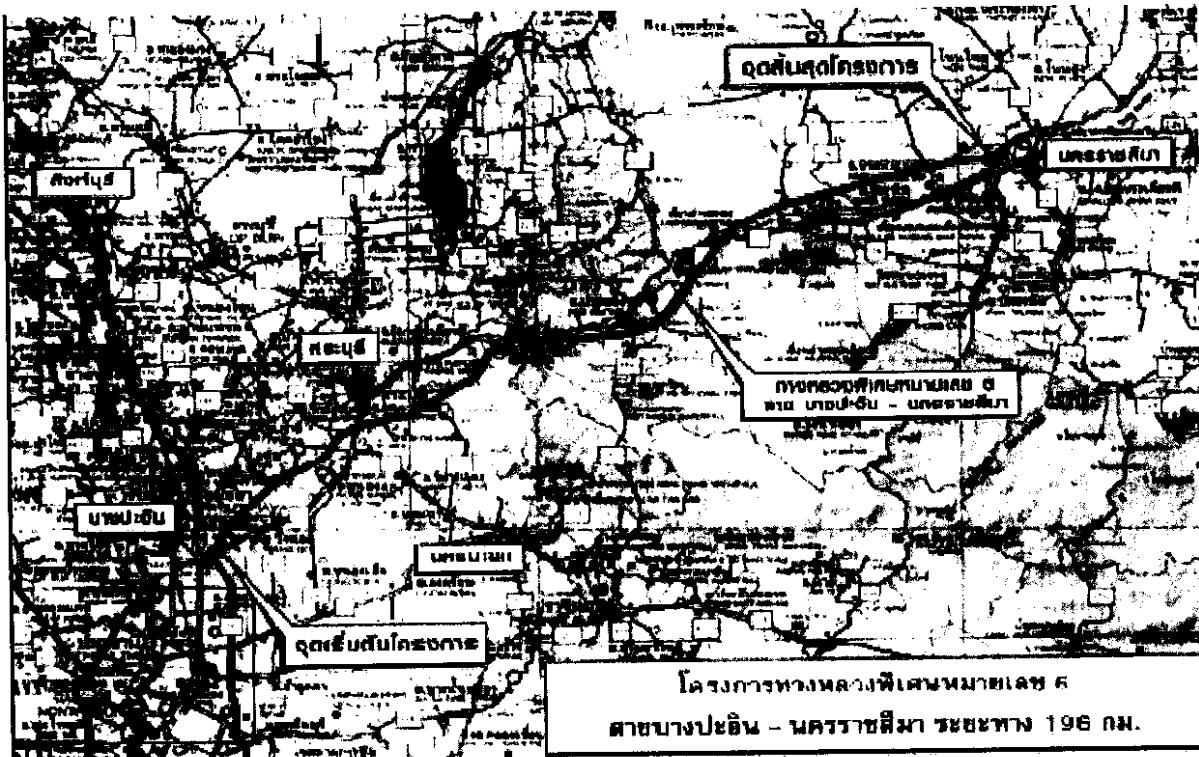
กรมทางหลวงได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ให้กระทรวงคมนาคมนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ เหตุผลความจำเป็นของโครงการ

โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา เป็นส่วนหนึ่งของแผนแม่บทและแผนดำเนินการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองของกรมทางหลวง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงมาตรฐานสูง รองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถแบ่งเบาปริมาณการจราจรบนทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) และทางหลวงหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ที่มีปริมาณการจราจรค่อนข้างสูงและมีปัญหาการจราจรติดขัด โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล ที่มีวันหยุดยาวต่อเนื่องกันหลายวัน จึงเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้ใช้ทางได้รับความรวดเร็ว และปลอดภัยในการเดินทาง ลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ ลดการสิ้นเปลืองพลังงาน พัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนและพัฒนาเศรษฐกิจความเจริญสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึง จะเป็นสันทาง คมนาคมขนส่งที่สำคัญเชื่อมโยงฐานการผลิตและส่งออกของประเทศไทยเข้ากับสีเหลี่ยมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีความสำคัญมากในอนาคตภายหลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘

๓.๒ แนวเส้นทางและความพร้อมของโครงการ

โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา เป็นทางแนวใหม่ตามมาตรฐานทางหลวงพิเศษขนาด ๔ – ๖ ช่องจราจร ระยะทางรวม ๑๙๖ กิโลเมตร มีแนวเส้นทางเริ่มต้นต่อซึ่งกับทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๙ (ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ด้านตะวันออก) ที่ทางแยกต่างระดับบริเวณบางปะอิน ผ่านอำเภอวังน้อย อำเภอท่ายั้ง หัวดพระนศรีอยุธยา อำเภอหนองแค อำเภอเมือง อำเภอแก่งคอย และอำเภอมาളากลีก จังหวัดสระบุรี อำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอสามเหลา และอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยกรมทางหลวงได้ออกแบบให้มีการควบคุม การเข้าออกอย่างสมบูรณ์ มีด่านเก็บค่าผ่านทางระบบปิด (คิดตามระยะทาง) ๔ แห่ง มีศูนย์บริการทางหลวง ๑ แห่ง สถานีบริการทางหลวง (Service Area) ๒ แห่ง และที่พักริมทางหลวง (Rest Area) ๕ แห่ง ในตำแหน่งที่เหมาะสม ตลอดแนวสายทาง ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และผลกระทบ สิ่งแวดล้อมของโครงการ แล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๔๗ โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ รวมทั้ง กรมทางหลวง ได้ดำเนินการสำรวจและออกแบบรายละเอียดแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๗ สำหรับการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน พระราชบัญญัติ กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน-นครราชสีมา ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙

๓.๓ มูลค่าการลงทุนและแผนการดำเนินงาน

โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา รวมเงินลงทุนรวม ๘๕,๖๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าก่อสร้างและควบคุมงาน ๗๗,๙๗๐ ล้านบาท และค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ๖,๖๓๐ ล้านบาท (อ้างอิงตามการประมาณราคา ณ ปี ๒๕๕๖ จากข้อมูลงานสำรวจและออกแบบรายละเอียด ที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยคำนวณจากปริมาณงานและต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อหน่วยของแต่ละรายการ) ทั้งนี้ กรมทางหลวงกำหนดแผนการก่อสร้างใช้ระยะเวลา ๔ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จนก่อสร้างแล้วเสร็จเปิดให้บริการในปี ๒๕๖๒ รวมทั้ง ได้จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่จะดำเนินการในช่วงระยะเวลา ๓ เดือน ๖ เดือน ๘ เดือน และ ๑ ปี ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้ ส่วนราชการที่ประสงค์จะเสนอเรื่องประกันนโยบาย แผนงาน โครงการต่อคณะรัฐมนตรี จะต้องมีแผนการ ดำเนินงานตั้งแต่ล่างที่ชัดเจน

๓.๔ การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและการเงิน

กรมทางหลวงได้ประเมินผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจและด้านการเงินของโครงการ จากการคาดการณ์ปริมาณจราจรโดยคำนึงถึงการดำเนินโครงการพัฒนาการขนส่งระบบราง ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา รวมทั้ง ประมาณการรายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทาง โดยกำหนดอัตรา ๑ บาทต่อ กิโลเมตร ซึ่งเป็นอัตราค่าผ่านทางที่มีความเหมาะสมที่สุด สำหรับยานพาหนะ ๔ ล้อ พบร่วม ในปี ๒๕๖๓ ที่เปิดให้บริการ จะมีปริมาณจราจร ๗๒,๑๒๗ PCU ต่อวัน มีรายได้จากการธรรมเนียมผ่านทางประมาณ ๘.๕๕ ล้านบาทต่อวัน และในปี ๒๕๖๓ จะมีปริมาณจราจรเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๑๗๗,๒๕๖ PCU ต่อวัน ทำให้มีรายได้จากการธรรมเนียมผ่านทาง ประมาณ ๑๓.๔๒ ล้านบาทต่อวัน ดังนี้

ปี	ปริมาณจราจรเข้าด้าน (PCU ต่อวัน)	รายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทาง	
		(ล้านบาทต่อวัน)	(ล้านบาทต่อปี)
๒๕๖๓	๗๒,๑๒๗	๙.๔๔๗	๗,๑๒๗
๒๕๖๔	๘๕,๖๗๙	๑๐.๐๘๕	๘,๖๗๙
๒๕๗๓	๙๗,๓๒๑	๑๑.๔๗๑	๙,๓๒๑
๒๕๗๔	๑๐๗,๔๗๒	๑๒.๕๕๗	๑๐,๔๗๒
๒๕๘๓	๑๑๗,๒๕๑	๑๓.๘๒๕	๑๑,๒๕๑

ที่มา : กรมทางหลวง / PCU : Passenger Car Unit

จากการคาดการณ์ปริมาณจราจรและรายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทางแสดงให้เห็นว่า โครงการมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (Economic Internal Rate of Return : EIRR) เท่ากับร้อยละ ๑๙ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) เท่ากับ ๔๕,๕๗๕ ล้านบาท และมีอัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit/Cost : B/C Ratio) เท่ากับ ๑.๘๑ ที่อัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ ๑๒ สำหรับการประเมิน ผลตอบแทนทางการเงิน (Financial Internal Rate of Return : FIRR) ตลอดระยะเวลาโครงการ ๓๐ ปี มีอัตราผลตอบแทนทางการเงินเท่ากับร้อยละ ๑.๒๓

๓.๔ ทางเลือกรูปแบบการลงทุนโครงการ

กรมทางหลวงได้เสนอทางเลือกรูปแบบการลงทุน จำนวน ๓ ทางเลือก ดังนี้

๓.๔.๑ การจ้างเหมา góสร้างโดยใช้เงินกู้ในประเทศ จะเป็นการจ้างเหมา góสร้าง ตามปกติ โดยให้กระทรวงคลังจัดหาแหล่งเงินทุนด้วยวิธีการระดมทุนผ่านการออกพันธบัตรรัฐบาล มีอายุครบกำหนดได้ถอนเป็นระยะ สำหรับนำมาใช้เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายเดือนค่า góสร้าง (พันธบัตรรัฐบาล จำนวน ๔ ฉบับ อายุ ๗ ปี ๑๐ ปี ๑๕ ปี และ ๒๐ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๙๖ ๓.๐๕ และ ๓.๖๙ ตามลำดับ)

๓.๔.๒ การจ้างเอกชน góสร้างพร้อมจัดหาเงินทุน เป็นการว่าจ้างเอกชน góสร้าง พร้อมจัดหาเงินทุน และระดมทุนสำหรับจ่ายคืนค่า góสร้างและค่าใช้จ่ายทางการเงินพร้อมดอกเบี้ยให้กับ สถาบันการเงินที่ให้การสนับสนุนแก่ภาคเอกชนภายหลังการ góสร้างแล้วเสร็จ โดยวิธีใช้เงินกู้ในประเทศ จากการออกพันธบัตรรัฐบาล

๓.๔.๓ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (PPP) จำแนกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

(๑) การให้สัมปทานเอกชนลงทุน góสร้าง บำรุงรักษา ดำเนินงานบริการ และจัดเก็บรายได้จากค่าผ่านทาง ระยะเวลาตามที่กำหนดในสัญญาสัมปทาน หรือ PPP Net Cost โดยเมื่อก่อ góสร้าง แล้วเสร็จจะโอนเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐ ตามลักษณะ Build-Transfer-Operate (BTO) และภาครัฐจะให้เงินสนับสนุน แก่เอกชนโดยตรงเป็นรายปี (Subsidy) คิดเป็นสัดส่วนแปรผันตามปริมาณรายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทางที่เอกชน จัดเก็บได้ เพื่อให้เอกชนได้รับผลตอบแทนทางการเงินในระดับที่เหมาะสมจุใจให้เข้ามาลงทุน

(๒) การจ้างเอกชน góสร้างพร้อมจัดหาเงินทุน รวมทั้ง บำรุงรักษาและ ดำเนินงานบริการต่างๆ ส่วนภาครัฐเป็นผู้จัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทาง หรือ PPP Gross Cost และ จ่ายเงินค่าจ้างเป็นรายปีในรูปแบบการซื้อบริการจากภาคเอกชนตามเงื่อนไขคุณภาพการให้บริการเมื่อก่อ góสร้าง แล้วเสร็จและเริ่มเปิดให้บริการ

ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้เปรียบเทียบทางเลือกรูปแบบการลงทุนโครงการดังกล่าว ระยะเวลาดำเนินงาน ๒๕ ปี (รวมระยะเวลาก่อสร้าง ๔ ปี) ในประเด็นด้านภาระทางการเงินของภาครัฐ (ต้นทุนค่าก่อสร้างและค่าบำรุงรักษาและดำเนินงาน และภาระสนับสนุนด้านการเงินของรัฐบาลในการชดใช้เงินกู้จากการออกพันธบัตรชนบทเพิ่มเติมกับรายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทาง) และประเด็นความรวดเร็วที่สามารถเริ่มงานก่อสร้างได้ พบว่า ทางเลือกรูปแบบที่ ๑ การจ้างเหมา ก่อสร้างโดยใช้เงินกู้ในประเทศ และทางเลือกรูปแบบที่ ๒ การจ้างเอกชน ก่อสร้างพร้อมจัดหาเงินทุน มีความเหมาะสมมากกว่าทางเลือกรูปแบบที่ ๓ การให้เอกชนร่วมลงทุน (PPP) โดยทางเลือกรูปแบบที่ ๑ เป็นแนวทางที่มีภาระทางการเงินของภาครัฐต่ำที่สุด ทั้งด้านต้นทุน ค่าก่อสร้าง ค่าบำรุงรักษาและดำเนินงาน และความต้องการสนับสนุนด้านการเงินเพิ่มเติม (Subsidy) จากภาครัฐ รวมทั้ง ยังสามารถเร่งรัดการดำเนินงานเพื่อเริ่มก่อสร้างได้ภายใน ๑ ปี ในขณะที่ทางเลือกรูปแบบที่ ๒ เป็นแนวทางที่สามารถรีบดำเนินการก่อสร้างได้ภายใน ๑ ปี เช่นกัน แต่จะมีภาระทางการเงินของภาครัฐทั้งต้นทุนค่าก่อสร้าง ค่าบำรุงรักษาและดำเนินงาน และความต้องการสนับสนุนด้านการเงินเพิ่มเติมจากรัฐบาลเพื่อชดใช้เงินกู้จากการออกพันธบัตรรัฐบาล สูงกว่าทางเลือกรูปแบบที่ ๑ จึงเสนอทางเลือกรูปแบบที่ ๑ สำหรับการดำเนินโครงการตามตารางเบรียบเทียบข้างท้ายนี้

หน่วย : ล้านบาท

ทางเลือกการลงทุน	ภาระทางการเงินของภาครัฐ		ระยะเวลาดำเนินงาน
	ต้นทุนค่าก่อสร้าง/ค่าบำรุงรักษา/ดำเนินงาน (ยุลค่าปัจจุบัน)	การสนับสนุนด้านการเงิน จากรัฐบาล (มูลค่าปัจจุบัน)	
รูปแบบที่ ๑ การจ้างเหมา ก่อสร้างโดยใช้เงินกู้ในประเทศ	๗๙๕,๓๒๐ (๗๖,๗๕๕)	๖๖,๗๗๗ (๓๙,๘๒๒)	ภายใน ๑ ปี
รูปแบบที่ ๒ การจ้างเอกชน ก่อสร้างพร้อมจัดหาเงินทุน	๑๔๒,๕๓๐ (๗๙,๓๓๔)	๗๓,๘๓๙ (๔๑,๘๗๓)	ภายใน ๑ ปี
รูปแบบที่ ๓.๑ PPP Net Cost	ไม่นำมาเบรียบเทียบ	๑๖๙,๔๐๕ (๙๕,๖๖๓)	ไม่น้อยกว่า ๒ ปี
รูปแบบที่ ๓.๒ PPP Gross Cost	๑๙๙,๔๐๐ (๑๔๕,๔๗๔)	๑๒๐,๕๔๙ (๗๑,๓๘๙)	ไม่น้อยกว่า ๒ ปี

ที่มา : รายงานสรุปรายละเอียดโครงการและแนวทางการลงทุน ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ชั้นความ ๒๕๕๗ ของกรมทางหลวง

๓.๖ แหล่งเงินสำหรับการชดใช้คืนเงินกู้ในประเทศ

กรมทางหลวงเสนอทางเลือกแหล่งเงินสำหรับการชดใช้คืนเงินกู้จากการออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อลงทุนก่อสร้างโครงการ โดยมีแนวทางนำรายได้ส่วนหนึ่งจากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางของทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ไปสมทบเพื่อชดใช้คืนเงินลงทุนก่อสร้างซึ่งสามารถทำได้ตามกรอบการใช้จ่ายเงินทุนค่าธรรมเนียมผ่านทางที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้ยานยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๔๗

ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้วิเคราะห์คาดการณ์สภาพคล่องของกระแสรายได้สุทธิจากค่าธรรมเนียมผ่านทางในอนาคตของทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา พบว่า สามารถนำเงินรายได้จากค่าธรรมเนียมผ่านทางส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายเพื่อการบำรุงรักษาและดำเนินงานบริการต่างๆ แล้ว ตั้งแต่ปีที่ ๓ ของการเปิดให้บริการ (เปิดให้บริการช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๕๔) ไปสมทบชำระคืนเงินกู้ /จากการ...

จากการออกแบบรับติดต่อระยะเวลา ๒๐ ปี หรือคิดเป็นสัดส่วนที่รายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทางสามารถแบ่งเบาภาระดอกเบี้ยและเงินต้นของภาครัฐได้ประมาณร้อยละ ๔๐ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

แหล่งเงินทุนในการชำระ พันธบัตร	ดอกเบี้ย	เงินต้น	รวม	ร้อยละ
รูปแบบที่ ๑ การจ้างเหมาภักดีสร้างโดยใช้เงินกู้ในประเทศ				
- รายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทาง	๒๙,๒๔๑	๑๙,๓๑๙	๔๘,๖๐๐	๔๓
- แหล่งเงินอื่นจากรัฐบาล	๘,๐๙๖	๕๘,๖๔๑	๖๖,๗๔๗	๕๘
รวม	๓๗,๓๓๗	๗๗,๙๕๐	๑๑๕,๗๔๗	๑๐๐
รูปแบบที่ ๒ การจ้างเอกชนก่อสร้างพร้อมจัดหาเงินทุน				
- รายได้ค่าธรรมเนียมผ่านทาง	๓๑,๗๒๔	๑๖,๘๗๖	๔๘,๖๐๐	๔๐
- แหล่งเงินอื่นจากรัฐบาล	๕,๔๙๙	๖๘,๕๓๘	๗๓,๕๓๗	๖๐
รวม	๓๖,๒๒๓	๗๕,๓๑๔	๑๑๑,๕๓๗	๑๐๐

ที่มา : รายงานสรุปรายละเอียดโครงการและแนวทางการลงทุน ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา รั้นวาระ ๒๕๕๗ ของกรมทางหลวง

รายละเอียดปรากฏานเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๗ การดำเนินการของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมได้จัดให้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงการคลัง (สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการขออนุมัติตามเงินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวง เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน ซึ่งได้พิจารณาในประเด็นความเหมาะสมของสมมติฐานการประมาณการปริมาณจราจรและผลตอบแทนทางการเงิน การปรับเพิ่มขึ้นของต้นทุนค่าก่อสร้าง ต้นทุนค่าก่อสร้างต่อ กิโลเมตร การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมผ่านทางที่เหมาะสม ที่ส่งผลกระทบต่อประมาณการรายรับรายจ่าย และเงินงบประมาณสนับสนุนของภาครัฐ รวมทั้ง ความเป็นไปได้ในการดำเนินงานตามรูปแบบการระดมทุนเพื่อก่อสร้างโครงการ ตามที่กรมทางหลวงเสนอ เนื่องจากยังสามารถดำเนินการได้ภายใต้กรอบเพดานหนี้สาธารณะของประเทศไทย สำหรับงบประมาณเพื่อการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้น ให้กรมทางหลวงจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการการดำเนินโครงการ ก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ด้วยวิธีการประกวดราคาจ้างเหมา ก่อสร้าง โดยให้กระทรวงการคลังระดมทุนจากแหล่งเงินทุนภายในประเทศที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นทางเลือกลำดับแรกตามข้อเสนอของกรมทางหลวง และเห็นควรให้กระทรวงคมนาคมเสนอรายละเอียดโครงการให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๔. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กระทรวงการคลัง (สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ ได้พิจารณา ร่วมกับกระทรวงคมนาคมเรื่องของอนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวงแล้ว มีมติเห็นชอบในหลักการการดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ด้วยวิธีการประกวดราคาจ้างเหมาภัยก่อสร้าง โดยให้ กระทรวงการคลังระดมทุนจากแหล่งเงินทุนภายในประเทศที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ และเห็นควร ให้กระทรวงคมนาคมเสนอรายละเอียดโครงการให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ดังกล่าวในข้อ ๓.๗

๔.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งกรมทางหลวงได้พิจารณาและมีข้อชี้แจงโดยสรุป ดังนี้

๔.๒.๑ กรณีสมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อนได้ยื่นฟ้องสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต่อศาลปกครองกลาง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าว ได้ยื่นยันตามคำให้การว่าได้ดำเนินการโดยถูกต้องชอบด้วยกฎหมายแล้ว อีกทั้ง กรณีนี้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริง อันใดพึงได้ว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้ง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มีได้มี บทบัญญัติให้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องชดเชยการหรือหยุดการทำงานเพื่อฟ้องผลคำพิพากษา ถึงที่สุดก่อน นอกสถานที่ ในคืนนี้ก็ไม่ปรากฏว่ามีการร้องขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง อย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ช่วยเหลือก่อนการพิพากษาแต่ประการใด การชดเชยการให้ก่อนจะก่อให้เกิด ความล่าช้าในการดำเนินโครงการ ซึ่งได้วางแผนไว้แล้ว ทั้งในด้านแหล่งเงิน การเงินคืนที่ดิน และการเตรียมการ ก่อสร้าง

อนึ่ง ที่ผ่านมาในคดีที่มีการฟ้องให้กรมทางหลวงรับการก่อสร้างโครงการ ก่อสร้างที่ได้เริ่มดำเนินการไปแล้ว และข้อหาดำเนินโครงการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีคำขอท้ายฟ้อง ให้กรมทางหลวงหยุดทำการก่อสร้างในระหว่างการพิจารณาของศาล กรมทางหลวงก็ไม่ได้หยุดการก่อสร้างไว้ แต่อย่างใด เช่น คดีฟ้องให้กรมทางหลวงหยุดการก่อสร้างโครงการก่อสร้างสะพานข้ามทางรถไฟบริเวณจุดตัด ทางรถไฟและทางแยกจุดตัดทางหลวงหมายเลข ๓๔๗๗ (โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ สายแยก ทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเซีย) – อำเภอบางปะอิน ส่วนที่ ๑ (ถนนอุดมสุรยุทธ์)) ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้กรมทางหลวงหยุดการก่อสร้าง จนกระทั่งศาลปกครองลงโทษได้มีคำสั่งคุ้มครองช่วยเหลือไว้ช่วยเหลือ กรมทางหลวง มีได้หยุดการก่อสร้าง จนกระทั่งศาลปกครองลงโทษได้มีคำสั่งคุ้มครองช่วยเหลือไว้ช่วยเหลือ ให้รับการก่อสร้างไว้ช่วยเหลือ รอจนกว่าศาลมีคำสั่งพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น กรมทางหลวงจึงได้หยุดการก่อสร้างไว้ช่วยเหลือ เพื่อรอผลคดี ต่อมาเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ยกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ ในระหว่างการพิจารณา

อุทธรณ์ของศาลปกครองสูงสุดนั้น กรมทางหลวงยังคงดำเนินการก่อสร้างต่อจนกระทั่งแล้วเสร็จ ขณะนี้ คดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

๔.๒.๒ กรณีสำนักงานโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นให้กรมทางหลวงส่งรายงานการเปลี่ยนแปลงแนวเส้นทางเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการผู้อำนวยการรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(๑) กรมทางหลวงได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา พร้อมทั้งการออกแบบเบื้องต้น (Preliminary Design) และการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยได้นำเสนอคณะกรรมการผู้อำนวยการฯ และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ EIA ของโครงการเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ รวมทั้ง กรมทางหลวงได้ดำเนินการเพิ่มเติมตามมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ๖๗๕ ไร่ และตามข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยได้รายงานผลให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบด้วยแล้วในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

(๒) กรมทางหลวงได้ดำเนินการสำรวจและออกแบบรายละเอียด (Detailed Design) ของโครงการแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๑ ซึ่งบางส่วนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากการออกแบบเบื้องต้น (Preliminary Design) ในขั้นตอนการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ (Feasibility Study) โดยมีเหตุผล ความจำเป็นเนื่องจากข้อมูลต่างๆ ในขั้นตอนการออกแบบเบื้องต้น เช่น สภาพภูมิประเทศและการใช้ประโยชน์พื้นที่ มีระดับความละเอียดน้อยกว่าข้อมูลที่ใช้ในขั้นตอนการสำรวจและออกแบบรายละเอียด ตลอดจนความจำเป็นในการเชื่อมโยงและบูรณาการกับแผนงานพัฒนาระบบโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองในอนาคต

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของการออกแบบทางวิศวกรรมที่เกิดขึ้น ในขั้นตอนการสำรวจและออกแบบรายละเอียดนั้น ถือเป็นขั้นตอนการดำเนินงานตามปกติ และไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญไปจากรูปแบบทางด้านวิศวกรรมในขั้นตอนการออกแบบเบื้องต้น ซึ่งใช้อ้างอิงในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตพื้นที่ศึกษาเดิม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทั้งกล่าวข้างต้น ล้วนเป็นมาตรการในเชิงบวก เพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนให้น้อยที่สุด ซึ่งกรมทางหลวงได้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ รวมทั้ง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ มีมติรับทราบผลการดำเนินการดังกล่าวแล้ว จึงเห็นว่าได้ดำเนินการครบถ้วน และสมบูรณ์ตามระเบียบและขั้นตอนแล้ว

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๓ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง การขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวง ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และคณะกรรมการนโยบาย การให้เอกชนร่วมลงทุนในการของรัฐ พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับโครงการไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยตรงแล้ว

๕. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอเรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรมทางหลวง วงเงินลงทุนรวม ๘๔,๖๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าก่อสร้างและควบคุมงาน ๗๗,๙๗๐ ล้านบาท และค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ๖,๖๓๐ ล้านบาท ให้คณะกรรมการพิจารณา โดยมีเหตุผล ดังนี้

๕.๑ ความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕

โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา มีจุดเริ่มต้น เชื่อมต่อกับทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๙ (ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันออก) ที่ทางแยกต่างระดับบริเวณบางปะอิน และสิ้นสุดที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ระยะทาง ๑๙๖ กิโลเมตร ซึ่งมีระยะทางและแนวเส้นทางนานไปกับทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) และหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ช่วงกรุงเทพมหานครถึงนครราชสีมา เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรโดยเฉพาะช่วงเทศกาล ในเส้นทางดังกล่าว ซึ่งจะก่อสร้างถนนขนาด ๖ ช่องจราจร จากจุดเริ่มต้นโครงการจนถึงอำเภอปากช่อง และถนนขนาด ๔ ช่องจราจรถึงจังหวัดนครราชสีมา โดยเป็นทางหลวงมีมาตรฐานสูง และสามารถใช้ความเร็วได้สูงถึง ๑๒๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ทั้งนี้ เพื่อเป็นทางเลือกของระบบคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมระหว่างสองเมืองใหญ่ (กรุงเทพมหานคร – นครราชสีมา) และแก้ปัญหาการจราจรติดขัดบนถนนมิตรภาพ โดยการแยกรถที่ต้องการใช้ความเร็วออกจากรถปกติ ซึ่งจะช่วยร่นระยะเวลาในการเดินทาง สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคมทางบกเพื่อลดเวลาการเดินทางของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้ง เป็นการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕ ของกระทรวงคมนาคม ในการเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศไทยและเชื่อมโยงกับประเทศไทยเพื่อบ้านให้สามารถรองรับการค้าการลงทุนที่จะเพิ่มสูงขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕.๒ ความเหมาะสมของรูปแบบการลงทุนของโครงการฯ

โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา วงเงินลงทุนรวม ๘๔,๖๐๐ ล้านบาท (ค่าก่อสร้างและควบคุมงาน ๗๗,๙๗๐ ล้านบาท และค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ๖,๖๓๐ ล้านบาท) เป็นโครงการที่มีความพร้อมทั้งด้านสิ่งแวดล้อม การออกแบบรายละเอียด และการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน โดยจะก่อประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างมาก ช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่ประชาชน และช่วยลดต้นทุนการขนส่งสินค้าและระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ตามอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนทางการเงินยังอยู่ในระดับต่ำมาก ไม่สูงใจให้เอกชนสนใจเข้าร่วมลงทุน จึงเป็นข้อจำกัดด้านแหล่งเงินทุนที่ทำให้การดำเนินโครงการล่าช้า ไม่สามารถเริ่มก่อสร้างได้ กรมทางหลวงจึงได้เสนอทางเลือกในการลงทุนด้วยการจ้างเหมาเอกชนเป็นผู้ก่อสร้าง และใช้เงินกู้ในประเทศผ่านการออกพันธบัตรรัฐบาล โดยกระทรวงการคลัง จำนวน ๔ ฉบับ (อายุ ๗ ปี ๑๐ ปี ๑๕ ปี และ ๒๐ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๗๖ ๓.๐๔ ๓.๔๐ และ ๓.๖๔ ตามลำดับ) วงเงินรวม ๗๗,๙๗๐ ล้านบาท สำหรับเบิกจ่ายเป็นเงินลงทุนค่าก่อสร้างรายวันให้แก่เอกชน ตามทางเลือกรูปแบบที่ ๑ ซึ่งกรมทางหลวงเห็นว่าธิกิจการตั้งกล่าว เป็นทางเลือกที่ก่อภาระทางการเงินแก่ภาครัฐน้อยที่สุด ทั้งต้นทุนค่าก่อสร้างและงบประมาณสมทบเพิ่มเติมเพื่อชำระคืนภาระดอกเบี้ยและเงินต้นของพันธบัตรรัฐบาล เมื่อเปรียบเทียบกับทางเลือกในการจ้างเหมาเอกชนก่อสร้างพร้อมจัดหาเงินทุน ตามทางเลือกรูปแบบที่ ๒

หรือวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุน (PPP) ตามทางเลือกรูปแบบที่ ๓ โดยกรรมทางหลวงได้เสนอจะนำเงินทุนค่าธรรมเนียม ผ่านทางหลังหักค่าบำรุงรักษาและดำเนินงาน ที่เรียกเก็บจากประชาชนเมื่อเปิดให้บริการแล้ว มาสมบทสำระคืน เงินกู้จากการออกพันธบัตรรัฐบาลด้วย อย่างไรก็ตาม กระทรวงคมนาคมได้ให้กรรมทางหลวงพิจารณากำหนด ราคากลางใหม่ตามราคาน้ำมันดีเซลที่ปรับปรุงตามติดตามรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ในขั้นตอน การประมวลราคา รวมทั้ง ได้มอบให้กรรมทางหลวงรับความเห็นและข้อสังเกตเพิ่มเติมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปเตรียมการดำเนินงานล่วงหน้าด้วยแล้ว สำหรับกรณีการฟ้องร้องขอให้เพิกถอนรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการตามประเด็นความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง โดยศาลไม่ได้มีคำสั่งให้ชะลอโครงการแต่อย่างใด ดังนั้น กระทรวงคมนาคมจึงเห็นสมควรนำเสนอโครงการเพื่อคณะกรรมการต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะกรรมการอนุมัติการดำเนินโครงการก่อสร้าง ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ของกรรมทางหลวง วงเงินลงทุนรวม ๔๕,๖๐๐ ล้านบาท ดังนี้

- (๑) อนุมัติให้กรรมทางหลวงดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ด้วยวิธีการประมวลราคาจ้างเหมา ก่อสร้าง วงเงินค่าก่อสร้าง ๗๗,๘๗๐ ล้านบาท โดยให้กระทรวงการคลังดำเนินการระดมทุนจากแหล่งเงินทุนภายในประเทศที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ
- (๒) อนุมัติให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณเป็นค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินของโครงการ ให้แก่กรรมทางหลวง วงเงิน ๖,๖๓๐ ล้านบาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลาอากาศเอก

(ประจำ จันตอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
สำนักแผนงาน
โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๑๕๑๕ ต่อ ๒๐๐๙
โทรสาร ๐ ๒๒๑๕ ๒๕๕๕